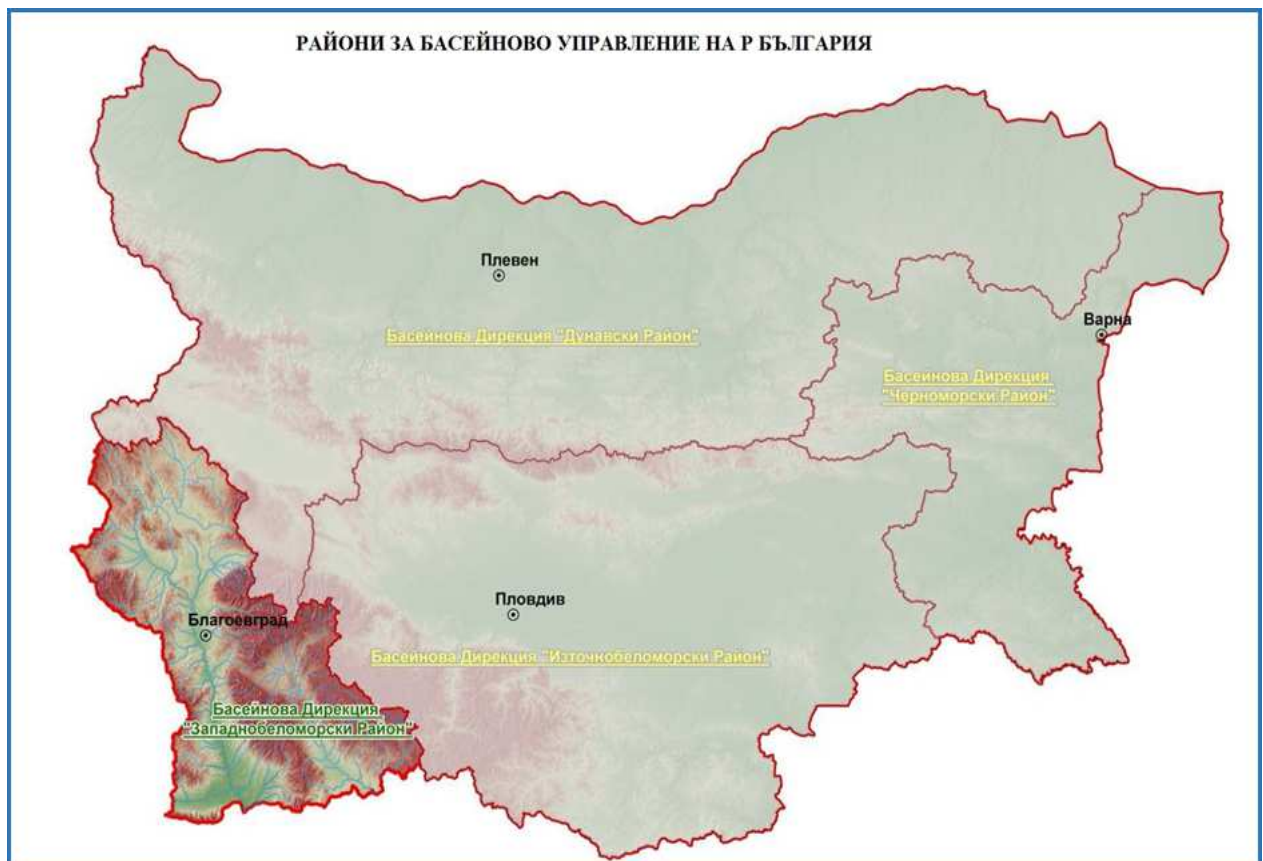

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

на

Доклад за екологична оценка на проект на

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В
ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ
2016-2021г.

Настоящият документ е „Нетехническо резюме на Доклада за Екологична оценка на проект на План за управление на речните басейни в Западнбеломорски район за басейново управление“ и е разработен във връзка с Договор Д – 33/7 от 04.02.2016г. с Министерство на околната среда и водите и „Еко Логистик А“ ЕООД.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. СЪДЪРЖАНИЕ, ОСНОВНИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ВРЪЗКА НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	6
1.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ	9
1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ....	11
2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН	12
2.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА	12
2.2. ВОДИ	14
2.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ	17
2.4. ЛАНДШАФТ	19
2.5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА	19
2.5.1. ФЛОРА- АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФЛОРАТА И РАСТИТЕЛНОСТТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ	19
2.5.2. ФАУНА- АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФАУНАТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	21
2.5.3. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ	21
2.5.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ	21
2.5.5. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ	22
2.6. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	23
2.7. ОТПАДЪЦИ	23
2.8. ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРЪ	23
2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ: ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ.....	24
2.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ	24
2.11. РАЗВИТИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН.....	25
3. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ.....	28
3.1 ТЕРИТОРИИ, ОПРЕДЕЛЕНИ ЗА ВОДОЧЕРПЕНЕ ЗА ЧОВЕШКА КОНСУМАЦИЯ	28

3.2.ЗОНИ, ЧУВСТВИТЕЛНИ КЪМ БИОГЕННИ ЕЛЕМЕНТИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/271/ЕИО И ЗОНИ, ОБЯВЕНИ КАТО УЯЗВИМИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/676/ЕИО	28
3.3. ЗОНИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ, ПРИ КОИТО ПОДДРЪЖКАТА ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ОПАЗВАНЕТО ИМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО СЪОТВЕТНИТЕ ОБЕКТИ ПО “НАТУРА 2000”, ОПРЕДЕЛЕНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО И ДИРЕКТИВА 79/409/ЕИО.....	28
4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ	29
5. ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021.....	37
6. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ, МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ	39
7. МЕРКИТЕ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ.....	40
7.1. МЕРКИ ЗА ОТРЪЗЯВАНЕ В ОКОНАТЕЛНИЯ ВАРИАНТ НА ПУРЪ.....	40
7.2. МЕРКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ.....	43
8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ, КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ	47
9. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БДЗБР.....	47
10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	57

Въведение

Докладът за ЕО е оформен като единен документ със съдържание, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС и в съответствие със степента на детайлност на плана, като е съобразен със заключенията и предложенията от доклада за ОС. В доклада за ЕО подробно са анализирани значимите видове натиск върху състоянието на повърхностните и подземните води в ЗБР; резултатите от провеждания мониторинг и оценка на състоянието на повърхностните води, подземните води и зоните за защита на водите; програмата от мерки към ПУРБ за постигане на целите за опазване на околната среда и оценени предвидените мерки за опазване и подобряване на водните ресурси и въздействието върху околната среда и човешкото здраве, както и вероятността за значително въздействие върху околната среда на територията на други държави.

Обхватът и съдържанието на Доклада по екологична оценка на ПУРБ на ЗБР са съобразени със Заданието за обхват и съдържание на ДЕО на ПУРБ, становище № -ЕО 22/19.07.2016 на Министъра на околната среда и водите и резултатите от проведените консултации по реда на чл.19 от Наредбата за ЕО

За изготвяне на ЕО е ползван опита на независимите експерти, на които е възложено извършването на екологичната оценка на проекта на ПУРБ, както и нормативните изисквания за извършване на екологична оценка в Закона за опазване на околната среда и Наредбата за ЕО. Съгласно тези изисквания:

- Докладът за екологична оценка е оформен като единен документ, който включва съдържателна част по чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда; списък на експертите и ръководителя на екипа, изготвили доклада за екологична оценка; декларации на всеки от експертите (по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за ЕО);
- Справка за проведени консултации и изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им; приложения;

Консултации по доклада за ЕО по реда и сроковете на чл. 19а и 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми, в това число:

- задължителни консултации в процеса на изготвяне на доклада за ЕО, в т.ч. по заданието за определяне на обхвата на оценката с МОСВ (на основание чл. 19а, т. 1 от Наредбата за ЕО), Министерство на здравеопазването (относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда, на основание чл. 19а, т. 2 от Наредбата за ЕО) и други специализирани ведомства – например Регионалните инспекции по околна среда и води (РИОСВ), попадащи в териториалния обхват на ПУРБ, и др. (на основание чл. 19а, т. 3 от Наредбата за ЕО);
- консултации по доклада за ЕО и проекта на плана по реда, определен с чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ЕО;

- отразяване на резултатите от обществените консултации в ЕО и изготвяне на документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересованите и засегнати органи или лица.

1. СЪДЪРЖАНИЕ, ОСНОВНИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ВРЪЗКА НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

За целите на анализа в ПУРБ се разглеждани три основни басейна:

- **Басейн на р. Струма;**
- **Басейн на р. Места;**
- **Басейн на р. Доспат;**

Информацията в Проекта на ПУРБ Западнобеломорски район за периода 2016-2021г. е представена в общо 12 раздела и 8 приложения, както следва:

РАЗДЕЛ I - ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Разгледани са: общи характеристики географски граници, екорегioni, характерни особености на основните речни басейни, демографска и икономическа характеристика, климатичните особености на района, актуализация на характеристиките на повърхностните води, актуализация на типологията на повърхностните води, определяне на водните тела за всяка категория повърхностни води и др.

РАЗДЕЛ II - КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧИМИТЕ ВИДОВЕ НАТИСК И ВЪЗДЕЙСТВИЕ В РЕЗУЛТАТ ОТ ЧОВЕШКАТА ДЕЙНОСТ ВЪРХУ СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

Представени са значимите видове натиск и въздействие върху състоянието на повърхностните и подземни води. Направена е оценка на замърсяването на повърхностни и подземни води от **дифузни източници**, включително преглед на ползването на земите, на замърсяването от **точкови източници** (за повърхностни и подземни води), на въздействието върху количеството на водите включително водовземанията.

РАЗДЕЛ III - АКТУАЛИЗАЦИЯ НА РЕГИСТЪРА НА ЗОНИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Анализирани са териториите за извличане на вода, предназначена за човешка консумация; на водни обекти, обявени за отдих, включително териториите, обозначени като води за къпане съгласно Директива 76/160/ЕЕС; на територии, обявени за уязвими зони съгласно Директива 91/676/ЕЕС и за чувствителни зони съгласно Директива 91/271/ЕЕС; на територии, обявени за опазване на местообитания или биологични видове.

РАЗДЕЛ IV - МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ, ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ И ЗОНИТЕ ЗА ЗАЩИТА

За повърхностните водни тела са анализирани данните от мониторинга по биологичен елемент за качество и физико-химичен елемент за качество и е извършена класификация на състоянията съгласно Наредба Н- 4 от 2012г. за характеризиране на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители;

РАЗДЕЛ V - АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Разделът разглежда целите за състоянието на водните тела повърхностни и подземни, които Планът се стреми да постигне. С тях се определя дългосрочната визия за точно определени участъци от водната среда. В този раздел са разгледани изключенията от постигане на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела, както и съгласуването на целите за повърхностните води с управлението на риска от наводнения.

РАЗДЕЛ VI - КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ НА ВОДОПОЛЗВАНЕТО

Представеният в този раздел икономически анализ на водовземаването е съобразен с изискванията на законодателството, данните за населението и за потреблението на количества води за питейно-битови и за производствени нужди, данните от показателите за развитието на икономиката и други фактори.

РАЗДЕЛ VII - КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ ОТ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Направен е преглед на изпълнението и е извършена актуализация на програмите от мерки, за постигане на целите за опазване на околната среда. В актуализираната Програма от мерки от ПУРБ на ЗБР за периода 2016-2021г. са включени основни мерки и където е необходимо допълващи мерки.

РАЗДЕЛ VIII - АКТУАЛИЗАЦИЯ НА РЕГИСТЪРА НА ВСИЧКИ ДРУГИ ПОДРОБНИ ПРОГРАМИ И ПЛАНОВЕ В ОБХВАТА НА ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН, ОТНАСЯЩИ СЕ ЗА ОТДЕЛНИ

ПОДБАСЕЙНИ, СЕКТОРИ ПРОБЛЕМИ ИЛИ ТИПОВЕ ВОДИ ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПУРБ

В раздел 8 на проекта на ПУРБ за втория планов период са представени стратегии, планове и програми на национално, регионално и местно ниво, имащи отношение с разработения проект на ПУРБ – Западнореломорски район на управление на водите за периода 2016-2021г.

РАЗДЕЛ IX - СПИСЪК НА МЕРКИТЕ ЗА ОБСЪЖДАНЕ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ И СВЪРЗАНИТЕ С ТОВА ИЗМЕНЕНИЯ НА ПЛАНА (КОНСУЛТАЦИЯ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА)

В този раздел са разгледани мерките за обсъждане със заинтересованите представители на обществеността, предоставяне на информация за резултатите от изпълнението на мерките от първия планов период, запознаване с причините за неизпълнението на мерки, заложен за реализация през периода 2010-2015г.

РАЗДЕЛ X - ТРАНСГРАНИЧНА КООРДИНАЦИЯ ПРИ АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ 2016 - 2021Г. В ЗАПАДНОРЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

В изпълнение на изискванията на ЗВ за трансгранична координация са организирани различни дейности и инициативи. Сформирани Консултативни групи организират съвместно разработване и съгласуване на политики, програми и стратегии за опазване на трансграничните води.

РАЗДЕЛ XI - КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ В ЗАПАДНОРЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ - НАИМЕНОВАНИЕ И АДРЕС

Управление на водите на басейново ниво в Западнореломорския район се осъществява от: Басейнова дирекция (БД) ЗБР с център Благоевград и Басейнов съвет, който е държавно-обществена консултативна комисия за подпомагане дейността на БД.

РАЗДЕЛ XII - ЛИЦА ЗА ВРЪЗКИ И ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОГРАМИТЕ ОТ МЕРКИ И ДАННИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА

В Проекта на ПУРБ Западнореломорски район 2016-2021г. след разделите I - VIII са представени приложения и карти.

1.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Основните цели за повърхностните води, подземни води и зоните са защита на водите в териториалния обхват на ЗБР за втория планов период са насочени към:

- **предотвратяване на влошаването на състоянието;**
- **възстановяване на доброто състояние**, като за повърхностни води целите са насочени към подобряване на качествата на водите;
- **намаляване на химичното замърсяване** - прогресивно намаляване на замърсяването на повърхностните води с приоритетни вещества и прекратяване или преустановяване на емисиите,
- **постигане на целите за зоните за защита, свързани с водите** - поддържане или възстановяване на по-високите стандарти за качество на водите в тях;

➤ ЦЕЛИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА

Главната цел за повърхностните водни тела в ЗБР е възстановяване и запазване на доброто им състояние.

Целите за опазване на околната среда за **всички 183 повърхностни водни тела** в ЗБР са актуализирани в съответствие с извършените значими нормативни и методологични промени в дейностите по управление на повърхностните води.

Целите за опазване на околната среда на **ЗЗВ** се определят по отношение на количеството и качеството на водите, за постигане на изискванията на законодателството, по силата, на което е обявена или определена зоната. В случаите, когато за едно водно тяло, което е определено като ЗЗВ са поставени повече от една цел, се приема най-строгата.

Основна екологична цел при определените **нитратно уязвими зони** е недопускане на превишение на концентрацията на замърсителя нитрати в повърхностните води

За **чувствителни зони**, целите са постигане или запазване на доброто екологично състояние за съответния тип водно тяло.

Целите за защитените зони по **Натура 2000** са запазване или подобряване състоянието на водната среда до необходимата степен, за да допринесат за поддръжката или възстановяването до запазване на благоприятен природозащитен статус

Целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела за екологично състояние са формулирани както следва:

За 58 повърхностни водни тела, категория „реки” и 6 повърхностни водни тела, категория „езера” са с текущо състояние „по-лошо от добро“ и изискват поставяне на цели за възстановяване до доброто им състояние.

За 64 повърхностни водни тела в ЗБР, оценени в по-лошо от „добро екологично състояние/потенциал” (оценени в „умерено”, „лошо” и „много лошо състояние/потенциал”), поради несъответствие на числовите стойности на един или няколко от елементите за качество с нормите за „добро” екологично състояние, екологичните цели включват достигане на тези норми за „добро” екологично състояние.

За 51 повърхностни водни тела в ЗБР, оценени в „отлично състояние”/„максимален потенциал” или „добро” екологично състояние/„добър” потенциал (при които има съответствие на числовите стойности на всички наблюдавани елементи за качество с нормите за „отлично” състояние/„максимален ” потенциал или „добро” екологично състояние/„добър” потенциал, екологичните цели включват поддържане и запазване на тези стойности и недопускане на влошаване на състоянието/потенциала на тялото.

За 5 водни тела, оценени в „неизвестно” екологично състояние, поради липса на данни от проведен мониторинг екологичната цел за тези тела е достигане на „добро” състояние.

За 63 повърхностни водни тела в ЗБР, които са определени като ЗЗВ ПБВ, оценени в „добро състояние” главната цел за опазване на околната среда на повърхностните водни тела за химично състояние е прогресивно намаляване и прекратяване на замърсяването на повърхностните води с приоритетни вещества.

За повърхностни водни тела, оценени в „добро химично състояние”, при които не са установени превишения на изчислените средногодишни концентрации за приоритетните вещества спрямо стандартите за качество на околната среда екологичната цел включва недопускане на влошаване на химичното състояние на тялото.

За повърхностни водни тела, оценени в „непостигащи добро химично състояние”, поради несъответствие на изчислените средногодишни концентрации за едно или за няколко от приоритетните вещества със стандартите за качество на околната среда, екологичната цел включва недопускане на нарастване на тези концентрации и недопускане на влошаване на химичното състояние на тялото.

За повърхностни водни тела, оценени в „неизвестно химично състояние”, екологичната цел е достигане на „добро” химично състояние.

➤ ЦЕЛИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА

Основната определена цел за подземните води е всички подземни водни тела да са в „добро състояние”.

В ПУРБ 2016 – 2021г. са определени цели за опазване на околната среда по отношение на количеството и качеството на подземните води и те са:

- **Недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;**
- **Опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземането и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;**
- **Идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води;**

Цели за опазване на околната среда на зоните за защита на водите

Екологичната цел за зоните за защита на води на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване са формулирани по отношение на основни физикохимични показатели и специфични параметри.

Направената оценка в ПУРБ 2016-2021г. показва, че всички 34 бр. зони за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване са оценени в добро състояние. Екологичната цел за тях е поддържане и предотвратяване влошаване на състоянието на подземните води за пиене

1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В раздел 8 на проекта на ПУРБ за втория планов период са представени стратегии, планове и програми на национално, регионално и местно ниво, имащи отношение с разработения проект на ПУРБ – Западнобеломорски район на управление на водите за периода 2016-2021г.

В проекта на втория план за управление на речните басейни на ЗБР е потърсена връзка на мерките, предвидени в него, с целите на други релевантни стратегии, планове и програми на територията на Република България, с действащите стратегически документи на областно, регионално и местно ниво, които имат пряко отношение към управление на околната среда и водите, както и с плановете за управление на защитените зони и защитените територии.

2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

2.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

Територията на Западнобеломорски район (ЗБР) за басейново управление попада и в трите климатични области на страната – континентално-средиземноморска (около 50%), преходно-континентална (около 35%) и умереноконтинентална (около 15%).

Най-характерните белези на климата са топло до горещо лято и мека зима, малка годишна амплитуда на температурата на въздуха, есенно-зимен максимум и летен минимум на валежите, и липса на ежегодна устойчива снежна покривка в извън планинските места.

Температурите във всички места с надморска височина до 700 м имат положителни средномесечни стойности през всички месеци в годината. Температурата на въздуха в извън планинските места на района през зимата е в диапазона около -1.5 – $+1.5$ °C (ср.мес. за януари). С увеличаване на надморската височина зимните температури се понижават до -7 – -8 °C по билните части на планините. През лятото преобладават тропични въздушни маси, поради което температурите на въздуха са високи – около $20-23$ °C

Валежите са с максимум през м.ноември и м.декември. Минимумът на валежите се наблюдава през август и септември. Годишните валежни суми варират от около 520 мм в долината на Струма до около 1000-1200 мм в планинските части. Средният годишен брой на дни със снежна покривка във високите котловини на умереноконтиненталната част на ЗБР е около 40-50. По-нисък е броят им в преходната и континентално-средиземноморската област на ЗБР.

В България по отношение на промените на климата се наблюдава следното:

- налице е тенденция към затопляне – последното десетилетие е по-топло от предходното;
- увеличава се честотата на екстремните метеорологични явления;
- увеличават се случаите с проливни валежи;
- увеличава се броят на дни с гръмотевични бури и градушки в по-хладни десетдневия през април и септември ;
- намалява годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, като минималната температура се повишава по-бързо от максималната;
- намалява дебелината на снежната покривка.

2.1.2. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

- **Качество на атмосферния въздух**

Замърсителите във водите, които могат да произхождат от атмосферни отлагания, най-често са: азот, сяра, живак, олово, кадмий, мед, цинк, техните съединения, пестициди, хербициди и други токсини. Достигането им до водните обекти може да бъде чрез директно отлагане върху водната повърхност, или индиректно - от земната повърхност, чрез отток или филтрация към водните обекти.

Съдържанието на тези замърсители във въздушната среда се проследява от пунктовете на Националната Автоматизирана Система за Контрол на Качеството на Атмосферния Въздух (НАСККАВ) към Изпълнителната агенция по околната среда при МОСВ. Територията на ЗБР попада изцяло в Югозападния район.

Финни прахови частици – Превишения на ФПЧ_{10} през 2014 г. се отбелязва във всички Райони за Оценка и Управление на Качеството на Атмосферния Въздух (РОУКАВ) в страната. За територията на ЗБР броят на превишенията на средноденонощната норма (СДН) на ФПЧ_{10} е най-голям в Перник, където превишението е около 3 пъти над нормата. По отношение на средногодишната норма (СГН) превишение в ЗБР отново се наблюдава в Перник, но в значително по-малка степен.

ФПЧ_{2,5}, през 2014 г. са контролирани в 1 пункт от територията на ЗБР – Перник/Църква, където са наблюдавани неголеми превишения на допустимата норма. Там е налице тенденция на намаление на концентрациите на този замърсител в периода 2011-2014 г.

Серен диоксид. Емитира се при изгаряне на горива, съдържащи сяра. През 2014 г. не се наблюдава превишение на пределно допустимите концентрации (ПДК) за серен диоксид в пунктовете от територията на ЗБР.

Полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ). През 2014 г. в 7 от 15 пункта, измерващи ПАВ в страната е регистрирано превишение на целевата средногодишна норма. От тях на територията на ЗБР са два - Благоевград и Перник, където превишението е 100-150%

Тежки метали и арсен, Кадмий и Олово. В ЗБР през 2014 г. няма данни за превишение на нормата.

Никел. През 2014 г. не се наблюдава превишение на съдържанието на никел в атмосферния въздух.

Арсен. Средногодишните концентрации на арсен през 2014 г. са под пределно допустимите концентрации (ПДК).

Въглероден оксид. Стойностите на CO_2 в ЗБР през 2014 са под ПДК.

Бензен. Стойностите на бензен в ЗБР през 2014 са под ПДК.

2.2. ВОДИ

2.2.1. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Териториално Западнобеломорски район за басейново управление на водите (ЗБРБ УВ) покрива българските участъци на трансграничните реки Струма, Места и Доспат. На територията на Западнобеломорски район са разположени голям брой естествени езера, разположени главно в алпийския пояс на планините Рила и Пирин.

На територията на ЗБР БУ са изградени 14 големи язовири, от тях 12 в поречието на Струма и 2 в поречието на Доспат.

Водещият доставчик на вода в ЗБР е **общественото водоснабдяване** (75 %), като се наблюдава тенденция на увеличение на дела на собственото водоснабдяване, заради пониските разходи. Количествата на използваната вода от друго водоснабдяване и повторно използваната вода са много малки и нямат съществено значение за водоползването в ЗБР БУ.

Общото население в ЗБР, свързано с **канализация**, нараства незначително, но остава по-високо от съответната стойност за страната за периода 2008 - 2013 г. Положителен факт в ЗБР е нарастването на дялът на населението, свързано с пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ), като този дял е по-висок от съответната стойност за страната. През периода 2008 - 2013 г. действащите ПСПВ в района съставят 10,3 % от общия проектен капацитет на тези съоръжения в страната. Образованите **отпадъчни води от точкови източници** в ЗБР са с най-ниска стойност спрямо останалите 3 района на басейново управление, но дялът им нараства спрямо съответните осреднени стойности за страната (от 4,3 % през 2003 г. до 7,5 % през 2013 г.). Основни причини за това са развитието на туризма, селското, горско и рибно стопанство.

В ПУРБ 2016-2021, на територията на БДЗБР са идентифицирани следните най-значими **дифузни източници** на натиск са идентифицирани:

- населените места под и над 2000 е.ж. без изградена канализационна мрежа или с частично изградена такава ;
- земеделието и съпътстващите го дейности във водосборната площ на повърхностното водно тяло;
- животновъдство.

От всички 183 повърхностни водни тела в Западнобеломорски район, оценка на екологичното състояние в ПУРБ 2016-2021 е направена за 178 водни тела, а 5 повърхностни водни тела (3 % от общия брой) не са оценени поради липса на данни от мониторинг и са обявени в неизвестно екологично състояние. Анализът на резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела показва, че 11 водни тела - 6% са в отлично състояние/максимален потенциал, 103 тела - 56 % са в добро състояние/потенциал, 51 водни тела - 28% са в умерено състояние/потенциал, 8 водни тела - 4 % са в лошо състояние/потенциал и 5 водни тела - 3 % са в много лошо състояние/потенциал.

Оценката на химичното състояние на повърхностните води показва, че от общо 183 повърхностни водни тела в териториалния обхват на Западнороморски район, 63 водни тела – 34,4 % са в добро химично състояние, 3 водни тела – 1,6 % са оценени в недостигащи добро химично състояние и 117 водни тела – 64 % не са оценени и са определени в неизвестно химично състояние. Като основна причина се посочва, че в програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води през периода на ПУРБ 2010 – 2015 г., е планиран анализ на всички 33 (плюс 8) приоритетни вещества.

Оценката на състоянието на зоните за защита за води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване показва, че в добро състояние са оценени всички 63 зони за защита на повърхностни води, предназначени за ПБВ.

В ПУРБ е направена актуализираната оценка на риска на всички 183 броя водни тела в териториалния обхват на ЗБР. Анализът на информацията показва, че в резултат на установен значим натиск, на територията на ЗБР са **установени 124 водни тела в риск или оценено недобро екологично или химично състояние, 3 водни тела, които са вероятно в риск и 56 не са идентифицирани в риск.**

2.2.2. ПОДЗЕМНИ ВОДИ

В ПУРБ (2010 - 2015 г.) са идентифицирани 39 броя ПВТ на територията на Западнороморски район за басейново управление. За целите на ПУРБ (2016-2021 г.) не са очертавани напълно нови ПВТ, но за една част от тях е извършено сливане и/или разделяне на границите им. Преочертаването на част от телата поражда съществени промени в сравнение с определените в ПУРБ (2010-2015 г.), изразяващи се в:

- Изменение на общия брой на телата - от 39 на 38 ПВТ;
- Промяна в характеристиките и площите на голяма част от телата.

В Западнороморски район за басейново управление са формирани всички основни типове подземни води - пукнатинни, карстови (карстово-пукнатинни) и порови. Водните тела са обособени в следните типове:

- Водни тела в алувиалните отложения на реките — 10 бр.;
- Водни тела в грабеновидни депресии - 7 бр.;
- Водни тела с пукнатинни води - 11 бр.;
- Водни тела в райони с карстови басейни, разположени в територии с разпространение на пукнатинни колектори - 4 бр.;
- Водни тела в самостоятелни карстови басейни - 6 бр..

Трансгранични подземни водни тела

В териториалния обхват на ЗБР към момента на изготвяне на проект на ПУРБ 2016 – 2021г. е определено само едно трансгранично ПВТ - „Пукнатинно-Карстови води в Гоцделчевски карстов басейн „Тешовски плутон“. По-голямата част от трансграничното подземно водно тяло попада във водосбора на р. Места, а по-малката във водосбора на р. Струма

Мониторинг и оценка на състоянието на подземните води

Химично състояние

За ПУРБ 2016 - 2021 г., оценката на химичното състояние на подземни водни тела (ПВТ), е извършена съгласно утвърден подход за оценка на химичното състояние на ПВТ. Оценка на химично състояние е извършвана само за ПВТ в риск.

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена, като са използвани данни от изпълнения в периода 2010 - 2014 г., мониторинг на химичното състояние на ПВТ, от мониторингови пунктове.

Само едно ПВТ - „Порови води в кватернер - Струмешница“ е определено в лошо химично състояние. Всички останали ПВТ са оценени в добро химично състояние.

Количествено състояние

За оценка на количественото състояние на ПВТ в ПУРБ 2016 - 2021 г. е използван утвърден подход. Оценка на количествено състояние е правена само за ПВТ в риск.

Крайната оценка на количественото състояние на ПВТ, определени в риск по количество, показва че от общо 13 бр. ПВТ в риск, 6 бр. са оценени в лошо количествено състояние.

Определяне на водните тела, за които съществува риск да не постигнат поставените цели за опазване на околната среда

Резултатите от направения анализ на риска за химичното състояние на ПВТ от значимия точков и дифузен натиск показват, че няма ПВТ определени в риск от точкови източници на замърсяване, но са определени 9 броя ПВТ в риск от дифузни източници на замърсяване.

Общата оценка на състоянието на всички 38 бр. е направена, като са съпоставени крайните оценки за химичното и количествено състояние на ПВТ. От общо 38 бр. ПВТ, 6 са оценени в лошо състояние

Общата оценка на риска за непостигане на добро химично състояние на ПВТ показва, че за 9 от общо 38 броя ПВТ съществува риск.

Мониторинг и оценка на състоянието на зоните за защита на водите

Оценката на състоянието на зоните за защита на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване е извършена по теста за „Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване” по утвърден подход. Направената оценка показва, че всички 34 бр. зони за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са оценени в добро състояние.

Оценка на натиска от дифузни източници

Извършена е подробна информация за оценката на натиска и разпределението на видовете дифузни източници на замърсяване за всяко ПБВ. Оценката на натиска върху подземните водни тела показва, че за 9 броя от общо 38 ПБВ в териториалния обхват на ЗБР, натиска от дифузни източници на замърсяване е определен като значителен.

Оценка на натиска от климатични изменения

Определянето на натискът от изменение на климата върху подземните води в ПУРБ 2016-2021- Проект не е определян.

2.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Геоложкия строеж на Западнореломорския район за басейново управление попада в Краещидната инженерногеоложка област.

Докамбрийските метаморфни групи имат най-широко разпространение. Представени са монотонни свити от различни видове гнайси, мигматити, гнайсошисти, шисти, лептинити, масивни мрамори с прослойки от шисти; пьстри шисти от гнайси, амфиболити, шисти прослоени от мрамори, калкошисти.

В Краището и Западосредногорската област са разпространени мезозойските – триаски, юрски и горнокредни седименти. Сравнително големи площи заемат водоносните напукани и окарстени средно-горнотриаски варовици, доломитови варовици и доломити.

По Струмската, Местенската и Доспадската разломни зони са формирани грабеновидни седименти от басейни. В тях са разположени мощни континентални седименти от брекчоконгломерати, пясъчници, пясъци, глинесто-песъчливи и глинести седименти с битумолити и въглища.

Характеристика на почвите на територията на БДЗБР

За БДУВ Западнореломорски район най-висок % са почвите от типа Лесивирани почви- 33,44% и тип Кафяви планинско-горски – 33,01%. Анализът на данните от Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда 2014г, докладите за състоянието на околната среда за 2014 и 2015г. на РИОСВ Благоевград, Перник и Смолян и отпроведения мониторинг на почвите по НАСЕМ на териториите, включени в Западнореломорскирайон за управление на водите показва, че:

- **Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди**

Резултатите от проведения мониторинг показват следното: пробите от почви от осемте пункта от територията на Благоевградска област са със съдържание над нормата по показатели хром, никел (3 пункта), а останалите проби са границата на допустимото съдържание. Получените данни са оценени съгласно максимално допустими концентрации (МДК) от Наредба №3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите, в сила от 12.08.2008 г.

- Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Нарушените територии за възстановяване и рекултивация на кариери, рудници, насипища, хвостохранилища, депа за отпадъци, свлачища, срутища и други възлизат на 22 593 дка или 0.15% от общата територия на Благоевградска област. Повечето от анализиранияте проби показват характерни фонове стойности на изследваните естествени радионуклиди. Завишени съдържания на радий-226, уран-238 и олово-210 (от 5 до 10 пъти над фоновата стойност) са установени при проби от кариера „Копитото“, „Вълче дере след хвостохранилището“ и района на завод „Звезда“, при проба от района на куповото извличане и щолна – 1, както и при шахта -3, шахта –1 и сорбционния комплекс от обект „Мелник – Сугарево - Златолист“ – община Сандански.

- Натиск по отношение запасеност на почвите с биогенни елементи

Запасеността на почвите с биогенни елементи се определя чрез концентрациите на общ азот, органичен въглерод и общ фосфор, както и съотношението между органичен въглерод и общ азот. Натискът по отношение запасеност на почвите с биогенни елементи е от селското стопанство и от небалансираната употреба на торове.

- Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди)

През последните години са установени трайни положителни тенденции по отношение на цялостния процес на управление на складовете за излезли от употреба продукти за растителна защита /забранени, с изтекъл срок на годност и др. пестициди/. Складовете на територията, контролирана от РИОСВ – Благоевград и Перник са общинска и частна собственост; състояние е лошо за част от складовете и всички складове са неохраняеми. В най лошо състояние са складовете в с. Раздол, общ. Струмьяни, както и тези в община Сандански.

- Засоляване, вкисляване и уплътняване на почвите

През 2014 и 2015 години продължава провеждането на почвен мониторинг –II ниво „Контрол и опазване на почвите от засоляване и вкисляване“ в пунктовете на териториите от Западнoбеломорския район на басейново управление на водите. Резултатите от анализите на пробите от пункта в землището на с. Сатовча не се различават съществено от минали години. Запазва се състоянието на почви със силно кисела реакция. Пунктът е представителен за плитките канелено горски почви, разпространени в Разложката и Гоцеделчевската котловини.

- Ерозия на почвите

Най-висока интензивност на ерозионните процеси има в земеделските земи от областите Смолян и Кюстендил между 12,0 и 17,0 t/ha/y. С най-висока интензивност на ерозионен риск са обработваемите земи във водосборите на Долна Струма - 13,42 t/ha/y, Места - 12,9 t/ha/y.

- Свлачища

За периода 2005 – 2014 г. се наблюдава тенденция за увеличаване броя на свлачищата. 482 бр. свлачищата в областите София-град, София-област, Перник, Кюстендил, Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково (25 нововъзникнали през 2014 г.).

2.4. ЛАНДШАФТ

Съгласно класификационната схема на ландшафтите в България (Петров. П, География на България, 1997 г.), изготвено въз основа на класифицирането на Природно - териториалните комплекси в България, ландшафтната система включва 4 класа (равнинни, междупланински равнинно-низинни, котловинни и планински ландшафти) и техните 13 типа, 30 подтипа и 77 групи ландшафти. В разглеждания Западнобеломорски район, съгласно класификационната схема на ландшафтите в България се срещат ландшафти от класовете равнинни, котловинни и планински ландшафти. В Западнобеломорски район преобладават ландшафтите от котловинен и планински тип.

2.5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

2.5.1. ФЛОРА- АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФЛОРАТА И РАСТИТЕЛНОСТТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

В разглеждания район за басейново управление на водите се срещат следните флористични елементи:

1. Илирийска (Балканска) провинция

- **Софийски окръг** - В растителната покривка доминират тревисти съобщества, а неголемите горски формации са главно мезофитни габърви и горунови гори от средноевропейски тип. Ендемични видове са *Verbascum jordanovii* (йорданов лопен) и *Dianthus ugumoffii* (урумов карамфил), а само тук се срещат у нас редките видове *Fritillaria meleagroides* (шахматовидна ведрица; евросибирски вид), *Rubus macrophyllus* (едролистна къпина) и *Trifolium rubens* (рубинова детелина).
- **Западнобългарски граничен планински окръг** - Разпространени са около 65 вида балкански ендемита, 4 вида български ендемита - разнолистен лопен, урумово лале

и др. Преобладават гори от мизийски бук, обикновен горун, цер, благун, а на отделни места и иглолистни гори.

- **Витошки окръг** – Тук на лице са алпийски и арктоалпийски елементи. Горите са главно от бук и габър, а в по-високите части от смърч и бял бор (в Плана - и групи от черен бор). Във високопланинския храстов подпояс на Витоша се развиват частично клекови съобщества.
- **Рилски окръг** - Главните широколистни горски формации са съставени от бук, а иглолистните - от смърч и бял бор и по-рядко от ела. Този окръг е много богат на собствени ендемити. Ендемити на Рила са *Primuladeorum* (рилска иглика), *Alchemilla pawlowskii* (павловскошапиче) и *Verbascum jankaeorum* (янкиев лопен).
- **Родопски окръг** - Доминират формациите на бук и мизийския бук, горун. Участват и габър, явор, шестил, воден габър и др. На много места се срещат и смесени гори - иглолистни и широколистни.
- **Пирински окръг** - В иглолистния пояс доминират формациите на смърч (*Picea abies*), бял бор (*Pinus sylvestris*), бяла мура (*Pinus peuce*), по-слабо на черния бор (*Pinus nigra*) и черната мура (*Pinus heldreichii*). От широколистните са разпространени предимно горите от бук. този подрайон и в Славянка са разпространени гори от черна мура.

2. Македоно-Тракийска провинция

- **Местенски окръг** - Тук са разпространени ксеротермни гори от благуни космат дъб, а в по-северните части - ксеромезофитни горски ценози от горун, габър, мизийски бук, черен бор, воден габър.
- **Славянопланински окръг** - над преходносредиземноморските гори са разпространени формации от бук, черна мура, черен бор, ела и др. На места наред с черния бор (над 1000 m н. в.) се срещат субмедитерански видове, като келяв габър, космат дъб. Характерни там са ценозите на балканския зановец и гладката острица.
- **Беласишки окръг** - Тук се срещат много терциерни реликти и палеоендемити, което го характеризира като част от една важна южна рефугия, допринасяла за оцеляването на топлолюбива флора и фауна през плейстоцена.
- **Горнострумски окръг** - Горските съобщества са съставени от горун, космат дъб и виргилиев дъб (често с участие на келяв габър), от благун и от благун и цер. Като вторични съобщества се развиват формации от келяв габър, драка, червена хвойна и някои ефемери и ефемероиди.
- **Среднострумски окръг** - Този окръг е най-богат (особено струмската част на юг от Кресна) на средиземноморски растения в България. Някои от тях са *Dracunculus vulgaris* (дракункулус), *Amygdalus webbii* (уебов бадем), *Lamium bifidum*

(раздвоенолистна мъртва коприва), *Crassulatilaea* (дебололист), *Silene graeca* (гръцко плюскавиче), *Ephedracampylopora* (каторлива ефедра) и др.

2.5.2. ФАУНА- АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФАУНАТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

- **Струмско-Местенският район.** В този район се наблюдават значителен брой средиземноморски. От безгръбначните животни това са 44% от бръмбарите хоботници, 47% от мравките, 53% от полутвърдокрилите и 55 % от ципокрилите насекоми.

- **Рило-Родопският район** е характерен с високия ендемизъм. Тук са включени 294 редки вида, 216 ендемита, 176 реликта и 15 вида присъстващи в световни и европейски списъци на застрашените видове. Преобладават сухоземни животни, характерни за Средна и Северна Европа. Континенталният климат е причина за голямото разнообразие на животински групи като земноводните, докато влечугите са доста по-слабо представени;

2.5.3. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Към защитените територии (съгласно глава трета от Закона за защитените територии - ЗЗТ) в Западнореломорски район, които включват опазване на местообитания на животински и растителни видове се отнасят 2 бр. национални паркове (голяма част от национален парк "Рила", национален парк "Пирин"), 3 природни паркове, 14 бр. резервати, 4 бр. поддържани резервати, 56 бр. защитени местности, 37 бр. природни забележителности.

2.5.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ

Западнореломорският район на басейново управление е съставен от 12 окръга съгласно геоботаническото райониране на страната. Част от тези окръзи са интензивни земеделски и промишлени центрове, които са силно повлияни и изменени биотично, докато в други като Рилски, Родопски, Пирински окръг земеделието и промишлеността не са толкова добре развити и биологичното разнообразие е запазено в значителна степен.

Сред видовете обитаващи земеделските земи с най-значителни отрицателни тенденции са пъдпъдъкът (-48%), обикновеният скорец (-41%), червеногърбата сврачка (-36%) и папунякът (-29%). Увеличава се числеността единствено на голямото белогушо коприварче (126%).

На този етап за ЗБР рискът от навлизане на растителни и животински инвазивни видове в повърхностните водни тела се оценява като нисък. Независимо от това, следва да се подхожда внимателно към потенциалната опасност от този вид риск, който вероятно на този етап се подценява именно от липса или недостатъчна информация в тази насока.

2.5.5. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

в териториалния обхват на Западнобеломорски РБУ попадат изцяло или частично следните защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Таблица 2.5.5.-1 Защитени зони, попадащи изцяло или частично в Западнобеломорски РБУ

Код на ЗЗ	Наименование на ЗЗ	Тип ЗЗ
BG0000167	Беласица	SCI
BG0000308	Верила	SCI
BG0000113	Витоша	SPA&SCI
BG0000220	Долна Места	SCI
BG0000295	Долни Коритен	SCI
BG0001012	Земен	SCI
BG0000625	Изворо	SCI
BG0000298	Конявска планина	SCI
BG0000366	Кресна - Илинденци	SCI
BG0000626	Круше	SCI
BG0001017	Кървав камък	SCI
BG0000294	Кършалево	SCI
BG0000224	Огражден - Малешево	SCI
BG0001022	Орановски пролом - Лешко	SCI
BG0001011	Осоговска планина	SCI
BG0001375	Острица	SCI
BG0000209	Пирин	SPA&SCI
BG0001021	Река Места	SCI
BG0000495	Рила	SPA&SCI
BG0000496	Рилски манастир	SPA&SCI
BG0001030	Родопи - Западни	SCI
BG0001023	Рупите - Струмешница	SCI
BG0001013	Скрино	SCI
BG0001028	Среден Пирин - Алиботуш	SCI
BG0000134	Чокльово блато	SCI
BG0002003	Кресна	SPA
BG0002078	Славянка	SPA
BG0002079	Осогово	SPA
BG0002089	Ноевци	SPA
BG0002099	Кочериново	SPA
BG0002100	Долна Козница	SPA
BG0002101	Мешица	SPA
BG0002107	Бобошево	SPA
BG0002108	Скрино	SPA
BG0002072	Мелнишки пирамиди	SPA
BG0002076	Места	SPA

BG0002098	Рупите	SPA
BG0002113	Триград - Мурсалица	SPA
BG0002063	Западни Родопи	SPA
BG0002126	Пирин буфер	SPA

Забележка: Оцветените зони са с промяна на границите.

Природните местообитания и видовете, които са предмет на опазване в горепосочените зони и могат да бъдат засегнати от прилагането на предвидените в ПУРБ мерки, са разгледани в следващия раздел при оценката на въздействията върху тях.

2.6. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

На територията на ЗБР БУ по значими язовири са: по поречието на р.Струма - яз.Студена, яз.Стойковци, яз.Долна Диканя, яз. Извор, яз.Пчелина, яз. Красава, яз.Дяково, яз.Карагьол; по поречието на река Доспат – яз.Доспат и яз.Широка поляна. По-голямата част от изградените язовири за напояване на територията на ЗБРБУ в момента не се използват, поради рязкото намаление на водопотреблението през последните 20 години. В териториалния обхват на БДЗБР попадат, 38 броя агломерации с нас 2 000 е.ж, от които 10 на брой са с над 10 000 е.ж., а 28 на брой от 2 000 до 10 000 е.ж. Само две от действащите 7 бр. ГПСОВ за агломерации над 2000 е.ж. са с осигурено пречистване в съответствие с изискванията на Директивата. От всички 38 населени места с над 2000 е.ж. в териториалния обхват на ЗБР, само в 2 населени места има напълно изградена канализационна мрежа (100 %) – Белица и Добринище. В две населени места – Рила и Драгичево изобщо няма изградена такава, а в останалите 34 населени места – тя е частично изградена.

2.7. ОТПАДЪЦИ

На територията на Басейнова дирекция Западнобеломорски район, понастоящем се експлоатират следните регионални депа (Перник, Гоце Делчев, Петрич, Сандански и Доспат), които обслужват общо 18 общини. Регионалните депа в Разлог, Благоевград и Дупница не са изградени и пуснати в експлоатация. Общини Благоевград, Разлог, Белица, Якоруда, Банско, Симитли, Бобошево, Рила и Кочериново, се обслужват в други 5 броя депа (Разлог, Симитли, Благоевград, Рила и Кочериново), които ще бъдат закрити след въвеждане в експлоатация на съответното регионално съоръжение. След въвеждането в експлоатация на Регионално депо Перник директорът на РИОСВ-Перник е издал заповеди за спирането от експлоатация на шестте общински депа от област Перник - Перник, Радомир, Брезник, Трън, Ковачевци и Земен.

2.8. ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ

В доклада за ЕО, подробно са разгледани предприятия, които са класифицирани по реда на глава седма, раздел I от ЗООС, с нисък и висок рисков потенциал. На база на събраната и синтезирана информация, в доклада по екологична оценка се налага

изводът, че всяко от описаните предприятия, в рамките на своята дейност и при наличието на аварийна ситуация би представлявало риск за водния обект, който е в обсега на предприятието. Необходими са мерки, които да водят до предотвратяване на замърсяването на речните басейни в случай на авария и/или инцидент.

2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ: ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ

В системата на Министерство на здравеопазването се извършва мониторинг и чрез оперативната мрежа на Националната система са всички РИОКОЗ. Те проследяват нивото на шума в населените места в 727 бр. пунктове за мониторинг в 36 града - 27 областни и градовете: Ботевград, Самоков и Своге от Софийска област, Горна Оряховица и Свищов от област Велико Търново, Дупница от област Кюстендил, Казанлък от област Стара Загора, Попово и Омуртаг от област Търговище.

Неблагоприятно е подчертаното задържане на високите шумови нива от диапазона 68-72 dBA в градовете Кюстендил и Дупница. Това означава утвърждаване на утежнена акустична обстановка в урбанизираната среда, която би могла да се свърже с възникването на здравен риск.

По данни на ИАОС, Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон не е регистрирала стойности на радиационния гама фон, различни от естествените.

2.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

По данни на преброяване от 01.02.2011 г. на НСИ, населението в **област Благоевград** наброява 323 552 души. Демографската картина в **област Перник** се характеризира с трайна тенденция към намаляване на общата численост на населението. Към 31.12.2012г. населението в областта е 130 230 души. По данни от преброяване от 2011 година населението в **област Кюстендил** наброява 136 686 души. В сравнение със средното за страната, областта е сравнително ниско населена, като населението в отделните общини е разпределено неравномерно. От областите с най- нисък дял на възрастното население се откроява **област Благоевград** -17.5 %. За **област Перник** относителният дял на лицата над 60 години е 30,5 %.

По отношение на нарастващата заболяемост на населението се определя в най-голяма степен от заболявания, които се дължат на демографски фактори, свързани със стареенето на населението, нездравословно хранене, тютюнопушене, употреба на алкохол, нерационален и нехигиеничен живот, намалена двигателна активност и спортуване, живот в стрес и др.

През 2013г. година се наблюдава увеличаване на заболяванията от някои заразни болести - варицела, скарлатина, Кримска-Конго хеморагична треска, морбили, менингококов менингит и сепсис.

2.11.РАЗВИТИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

Таблица 2.11.1. Развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана

Компонент/фактор на околната среда	Развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана
Атмосферен въздух	Не се очаква значителна промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на атмосферния въздух при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЗБР
Климат	Не се очаква значителна климатична промяна (положителна или отрицателна) при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЗБР
Повърхностни води	<p>Без прилагането на ПУРБ няма да бъде осигурено:</p> <p>опазване на количеството на водите и ефективното им използване при предоставяне на водни услуги;</p> <p>периодичен и аналитичен преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност;</p> <p>реализиране на програмите за мониторинг, осигуряващи периодична, актуална информация за състоянието на водите;</p> <p>информация за потенциално застрашените водни тела, резултат от точкови и дифузни източници на замърсяване;</p> <p>дейности по намаляване на замърсяването и предотвратяване на влошаването на състоянието на водите;</p> <p>специален статут, гарантиращ опазване и съхранение на зоните за защита на водите;</p> <p>контрол и действия, насочени към редуциране на натиска върху хидроморфологичните характеристики на лотичните водни тела;</p> <p>изпълнението на целите, насочени към поддържане и възстановяване на екологично и химично доброто състояние на повърхностните води;</p> <p>актуална информация на обществеността за планираните и реализирани мерки, както и достигнатите резултати от тяхното прилагане</p> <p>Неприлагането на ПУРБ не може да гарантира изпълнение на целите, заложи в Рамковата директива за водите, от която произтичат всички транспонирани в националото законодателство нормативни документи. В този смисъл ПУРБ има ключово значение за съхранение на водните ресурси, опазване на качествата на повърхностните води и балансираното функциониране на водните екосистеми в териториалния обхват на ЗБРУВ.</p>
Подземни води	<p>При неприлагане на ПУРБ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. няма да се постигне основната цел - ПВТ да са в добро състояние. 2. няма да се осъществят дейностите по ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води. 3. няма да се постигнат стандартите и целите за защитените територии. 4. Всички проблеми касаещи количествата и качествата на подземните води констатирани в екологичната оценка ще продължат да съществуват

	<p>и ще се задълбочават, което има дегенеративен характер с тенденция към влошаване на състоянието на водите, което ще рефлектира върху човешкото здраве.</p> <p>5. Чистата, здравословна и правилно функционираща водна среда предоставя на обществото редица ползи, като например чиста вода за домакинствата и индустрията. Значимите проблеми в управлението на водите могат да намалят качеството на водната среда и следователно да намалят ползите, които обществото извлича.</p>
Почви	<p>Неприлагането на ПУРБ ще се отрази неблагоприятно върху околната среда. Въздействието върху почвите ще бъде отрицателно и причинено от</p> <p>непречистените води от населението и индустрията;</p> <p>от инфилтратата от нерегламентираните депа за битови отпадъци,</p> <p>в резултат на интензивно земеделие и прекомерно използване на препарати за растителна защита,</p> <p>от замърсяване на почвите и околните терени при добива на минерални и инертни материали,</p> <p>от проявите на ерозия, от наводнения и</p> <p>ще затрудни опазването на водите от замърсяване.</p>
Население и човешко здраве	<p>Ако не се приложи ПУРБ качествата на водите няма да се приведат в съответствие с европейските изисквания и българската законова и нормативна уредба, при което няма да се създадат условия за подобряване на околната среда и здравното състояние на населението.</p> <p>Недобрите качества на водите са неблагоприятен фактор по отношение потреблението им за битови нужди, повишен е рискът от заболяемост на населението, свързана със състава на водите, създават се пречки за осигуряване на добро качество на живот на населението и за здравословни условия на живот, което от своя страна ще бъде предпоставка за повишен здравен риск при населението.</p> <p>Неприлагането на ПУРБ ще затрудни осъществяването на мерки за намаляване на замърсяването на водите от различни източници (промишленост, селско стопанство, битови дейности и др.), което ще се отрази неблагоприятно върху околната среда и здравното състояние на населението.</p> <p>Близостта и достъпът до много водни ресурси в Западнобеломорския район допринасят съществено за градската регенерация, създават условия за отдих и рекреация, съдействат за по-здравословен начин на живот. Прилагането на ПУРБ е необходимо за реализиране на тези условия.</p>
Ландшафт	<p>Неприлагането на Плана за управление на речните басейни в Западнобеломорски район би имало негативно влияние върху околната среда, поради нарушаването и замърсяването на ландшафтните</p>

	<p>КОМПОНЕНТИ ОТ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. създаването на нови типове антропогенни и промишлени ландшафти, замърсени от човешката дейност и с неблагоприятно визуално-естетическо въздействие; 2. замърсяване на почвите и водните обекти от битово-фекални води; 3. замърсяването от нерегламентираните сметища; 4. от депата за отпадъци (битови, строителни, промишлени); 5. преки нарушения и замърсяване на ландшафтните компоненти в резултат от строителните дейности за изграждане на ПСОВ и канализационни системи; 6. изграждане на регионални депа за битови отпадъци; 7. ремонт на хидротехническите съоръжения; 8. изграждане на кариери за добив на инертни материали и др.
Биологично разнообразие	<p>Неприлагането на ПУРБ ще доведе до намаляване на природозащитния статус на природни местообитания , видове и техните местообитания, опазвани в защитените територии и защитените зони от Натура 2000, както и до значителни отрицателни въздействия върху биологичното разнообразие, флората и фауната, опазвани извън тях.</p> <p>Неприлагането на ПУРБ ще възпрепятства постигането на целите на обявяване на защитените зони от Натура 2000.</p>
Материални активи	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на материалните активи при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЗБР
Вредни физични фактори	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на вредните физични фактори при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЗБР
Отпадъци	Без прилагането на ПУРБ на ЗБР се очаква отрицателна промяна по отношение състоянието и управлението на отпадъците поради остарели, формални и неприложими механизми на контрол в до сегашния планов период.
Предприятия с висок и нисък рисков потенциал	Без прилагането на ПУРБ на ЗБР се очаква отрицателна промяна по отношение състоянието и управлението на предприятията с висок и нисък рисков потенциал поради остарели, формални и неприложими механизми на контрол в до сегашния планов период.

3. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ

3.1 ТЕРИТОРИИ, ОПРЕДЕЛЕНИ ЗА ВОДОЧЕРПЕНЕ ЗА ЧОВЕШКА КОНСУМАЦИЯ

Зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

Актуалната оценка на състоянието на зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, показва, че в добро състояние са оценени всички 63 учредени водни тела. Посоченото осигурява чистота и високо качество на водите за питейно-битови цели и гарантира живота и здравето на населението.

Зони за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

При актуализацията на регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, от всичките 38 на брой актуализирани подземни водни тела, 34 броя отговарят на критериите на чл. 119, ал.1, т. 1 и т. 2 от ЗВ и са определени като води за водочерпене за човешка консумация (представени са в Приложение 3.1.б, Раздел 3, ПУРБ до 2021).

В следствие на прилагане на ПУРБ няма да бъдат значително засегнати териториите, определени за водочерпене за човешка консумация.

3.2. ЗОНИ, ЧУВСТВИТЕЛНИ КЪМ БИОГЕННИ ЕЛЕМЕНТИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/271/ЕИО И ЗОНИ, ОБЯВЕНИ КАТО УЯЗВИМИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/676/ЕИО

Целта на учредените чувствителните зони е протекция на повърхностните води от повишено съдържанието на биогенни елементи в тях, в резултат от заустване на отпадъчни води от населените места. Оценката на екологичното и химично състояниена водните тела, определени като чувствителни зони е представена в Приложение 4.1.3.б.на ПУРБ. Следва да се напомни, че предвид статута на чувствителните зони, към заустваните в тях отпадъчни води се прилагат допълнителни изисквания за пречистване, с цел предотвратяване на процесите на еутрофикацията на водните тела, разположени в тези територии.

3.3. ЗОНИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ, ПРИ КОИТО ПОДДРЪЖКАТА ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ОПАЗВАНЕТО ИМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО СЪОТВЕТНИТЕ ОБЕКТИ ПО “НАТУРА 2000”, ОПРЕДЕЛЕНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО И ДИРЕКТИВА 79/409/ЕИО.

При актуализация на регистъра за защитените зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на

състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване, няма извършени промени. Запазва се общия брой (44), от които 25 по Директивата за местообитанията и 19 по Директивата за птиците. Следва да се отбележи, че в ПУРБ 2016-2021 са разписани конкретни мерки към всяка зона. Така, мерките, насочени към зоните за защита на питейните води, са свързани с дейностите, застрашаващи качеството на водата. За опазване на водоизточниците са формулирани допълнително мерки в питейните водни тела.

4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

➤ ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

На територията на ЗБР се установяват превишения на ПДК за следните замърсители на атмосферния въздух:

- ФПЧ₁₀ – За територията на ЗБР най- голямо е превишението на СДН на ФПЧ₁₀ в Перник, коло 3 пъти над нормата. По отношение на средногодишната норма (СГН) превишение в ЗБР се наблюдава отново в Перник, но то е в значително по-малка степен.
- ФПЧ_{2,5} -през 2014 г. този индикатор е контролиран в 1 пункт от територията на ЗБР – Перник/Църква, където са наблюдавани неголеми превишения на допустимата норма. Там е налице тенденция на намаление на концентрациите на ФПЧ_{2,5}в периода 2011-2014 г.
- ПАВ – в 7 от 15 пункта, измерващи ПАВ в страната е регистрирано превишение на целевата СГН. От тях на територията на ЗБР са два - Благоевград и Перник, където превишението е 100-150% (Фиг.1-16 от прил.4).

Концентрациите на всички останали наблюдавани замърсители на атмосферата (серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид, бензен, тежки метали – олово, кадмий, никел, арсен) са под ПДК на територията на ЗБР.

От климатичните явления, проявяващи се на територията на ЗБР, с директно неблагоприятно влияние по отношение на състоянието на водите, са: екстремно високите температури, вкл. т.нар. горещи вълни, сушите, проливните валежи, интензивните валежи, параметрите на снежната покривка и снеготопенето.

➤ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КОЛИЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

- ✓ Неравномерното разпределение на водните ресурси и особено неблагоприятната тенденция, свързана с флукуациите, регистрирани през различните години.
- ✓ Екстремни събития, причинени от наводнения.

- ✓ Силната уязвимост на наличния в реките воден ресурс, резултат от засушаване и воден недостиг ,предизвикана от потенциално намаляване на валежите и на речния отток в България.
- ✓ Негативното влияние, което оказват изградените деривационни МВЕЦ, върху оттока в реката, в участъка между водовземането и заустването обратно на отнените водни количества.

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КАЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

Проблеми, свързани с идентифициране на точкови източници на замърсяване на повърхностните води.

- ✓ Заустване на непречистени битови отпадъчни води от канализационни мрежи и неотговарящи на изискванията на Директива 91/271/ЕЕС пречиствателни станции за отпадъчни води на населените места
- ✓ Проблеми, свързани със заустване на индустриални отпадъчни води.

Проблеми, свързани с идентифициране на дифузни източници на замърсяване на повърхностните води.

- ✓ Проблеми са населените места под и над 2000 е.ж. без изградена канализационна мрежа или с частично изградена такава.
- ✓ Проблеми, свързани със селско стопанство (земеделие и животновъдство).
- ✓ Проблеми, свързани с натискът от депа за отпадъци, неотговарящи на екологичните изисквания и сметищата.
- ✓ Проблеми, свързани с аквакултурите.
- ✓ Замърсени индустриални терени от минали екологични щети.
- ✓ Термално замърсяване.
- ✓ Проблеми, свързани с не оценени или определени като тела в неизвестно химическо състояние.

ИНФОРМАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ

По отношение на определянето на екологичното състояние са идентифицирани следните проблеми:

- Липса на методология за оценка на хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела.
- Липса на разработена и действаща методика за определяне на масовия товар от обектите, формиращи отпадъчни води;
- Липса на разработена и действаща методика за определяне на минимално допустим отток в реките, съгласно изискванията на чл. 135, ал 1, т. 1 от Закона за водите;
- Липса на разработени и действащи стандарти за качество СКОС за някои вещества, които са специфични замърсители – феноли, нефтопродукти, детергенти;
- Непълно изпълнение на програма за хидробиологичен мониторинг по отношение на всички включени БЕК (вкл. риби);

- **Непълно изпълнение на програмата за мониторинг на повърхностни води, в частта анализи на специфичните замърсители;**
- Наличие на данни от мониторинг на повърхностни води, неотговарящи на изискванията на Директива 2009/90/ЕС, (чл. 84, Раздел III от Наредба 1 за мониторинг на водите);
- Получени резултати от мониторинг с различна граница на количествено определяне на аналитичния метод за едно и също вещество, пробовземано в един и същ пункт;
- Липса на данни от проведен мониторинг за 9 повърхностни водни тела в ЗБР. Те са оценени в неизвестно екологично състояние и са включени в програмите за оперативен мониторинг в настоящия ПУРБ;
- Няма достоверни данни за това как попадащите на дадена площ замърсители се натрупват, мигрират или преобразуват, както и при какви условия те попадат във водното тяло. Липса или недостатъчна информация за количествена оценка на даден дифузен източник на замърсяване на повърхностните води.

При изготвяне на **оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела** в Западнобеломорски район за целите на настоящия ПУРБ (2016 – 2021 г.) са установени следните **проблеми**:

- Липсват внедрени методики за анализ на приоритетните вещества;
- Не е провеждан мониторинг на приоритетни вещества в матрици седимент и биота; установено наличие на резултати от мониторинг на води, неотговарящи на изискванията на Директива 2009/90/ЕС (чл. 84, Раздел III от Наредба 1 за мониторинг на водите);
- Наличие на резултати от мониторинг с различна граница на количествено определяне на метода анализ за едно и също вещество за един и същ пункт;
- Липса на разработена и действаща методика за инвентаризацията на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни вещества и някои други замърсители;
- Липса на разработена и действаща методика за изчисляване на товарите на замърсителите в заустваните отпадъчни води.
- Не са отразени окончателни резултати от прегледа на преките и косвените въздействия от изменението на климата, наводненията и засушаването върху повърхностните води. Не са изготвени релевантни критерии за значимост;
- На този етап натискът от навлизане на растителни и животински инвазивни видове в повърхностните водни тела категория „река” е оценен като нисък риск. Независимо от това, следва да се подхожда внимателно към потенциалната опасност от този вид риск, който вероятно на този етап се подценява именно от липса или недостатъчна информация в тази насока;
- Не са приключили дейностите по изпълнение на научно-приложна разработка „Актуализиране на типологията и класификационната система за оценка на повърхностните водни тела категории „река”, „езеро” и „преходни води”, резултатите, от която ще дадат информация за наличието на инвазивни видове (флора и фауна) в повърхностните води в Западнобеломорски район.

➤ ПОДЗЕМНИ ВОДИ

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КОЛИЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

- ✓ Водовземаването за питейно-битовото водоснабдяване на населените места.
- ✓ Всяко черпене или група черпения в определен район, при които експлоатационният индекс (съотношение между общото черпене от ПВТ/част от ПВТ и разполагаемите ресурси) е над 40 %.

ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ

Зони за защита на водите

Оценката на състоянието на зоните за защита на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване е извършена по теста за „Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване” по утвърден подход.

Видове натиск

Натиск от точкови източници на замърсяване

- Градски пречиствателни станции за отпадъчни води (ГПСОВ);
- Промислени предприятия без издадени КР (Разрешителни по ЗВ);
- Ферми, складове, ББ-кубове и други селскостопански обекти;
- Депа за битови, строителни и производствени отпадъци (с площ до 0,25 km²);
- Мини, кариери и хвостохранилища (с площ до 0,25 km²);
- Замърсявания от минали дейности (с площ до 0,25 km²).

Натиск от дифузни източници на замърсяване

- Селско стопанство - (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, хетерогенни селскостопански площи);
- Депа за отпадъци/сметища (с площ над 0,25 km²);
- Мини, хвостохранилища (с площ над 0,25 km²);
- Замърсявания от минали дейности (с площ над 0,25 km²);
- Населени места без или частично изградена канализация.

Натиск от климатични изменения

Измененията в климатичните условия не могат да променят по същество преноса на химичните замърсители в подпочвеното пространство и подземните води, тъй като механизмът на масопренасянето, както и масообменните и масотранспортни процеси ще са същите.

Значими проблеми в управлението на водите

БДЗБР е изготвила преглед на значимите проблеми в управлението на водите в Западнобеломорски район през м. октомври 2014 г. като етап от актуализирането на ПУРБ. Значимите проблеми, идентифицирани в ЗБР са:

- Точкови източници на замърсяване - Замърсяване на водите главно от непречистени градски отпадъчни води, складове за пестициди;
- Дифузни източници на замърсяване - замърсяване от земеделие и животновъдство, отток от населени места без изградени канализационни системи, транспорт, депа за ТБО, неотговарящи на екологичните изисквания.

➤ **ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ**

Замърсяването на почвите от точкови източници води до следните проблеми:

- **Замърсяване на почвите и околните до водоприемника терени**, главно с амониев азот, нитритен азот и фосфати, както и общото органично натоварване, отразено по БПК5 в количества, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения в резултат от остарели и амортизирани ПСОВ и канализационни системи, които директно заустват във ВТ;
- **Замърсяване на почвите и подземните води нерегламентирано депониране на твърди битови отпадъци.** Една от причините за замърсяване на почвите е изграждането и експлоатацията на сметища, обслужващи населените места, както и нерегламентираното депониране на твърди битови отпадъци край населените места.
- **Замърсяване на подземните водни тела и почвите около тях с отпадъчни води от промишлените обекти които нямат канализационна система или тя е амортизирана** Не всички промишлени производства, макар и съоръжени с ПСОВ, са в добро експлоатационно състояние, за да пречистват ефективно и да не допускат превишения на индивидуалните си емисионните норми на заустване на отпадъчните си води.
- **Замърсяване на почвите при неправилната експлоатацията на рудници, мини и производствени площадки и промяна на радиационния фонд в района от бивши уранови мини.** Рудодобивът причинява „значително“ антропогенно въздействие върху геоложката основа и „значително“ до „опасно“ въздействие върху подземните и повърхностните води. След провеждане на ликвидация на рудодобивните участъци въздействието върху почвите и подземните води остава ”значително” до „опасно”.

Замърсяването на почвите от дифузни източници води до следните проблеми:

- **Замърсяване на земеделски площи, третирани с азотни и фосфорни торове и препарати за растителна защита.** По-ранното внасяне на торовете не води до усвояването им от растенията, които са в относителен покой и те попадат чрез вътрепочвения хоризонтален и вертикален отток в подземните води, което е причина за тяхното замърсяване, най-често с нитрати, но и с други разтворими

форми на торовете.

- **Замърсяване на почвите в резултат от интензивното отглеждане на животни, компостиране и използване на органичен тор.** Перманентното замърсяване от тази дейност се свързва предимно с отделянето на биоразградими органични вещества и натоварване с биогенни елементи (азот и фосфор) на почвите.
- **Замърсяване на почвите с отпадъчни води от населените места с над 2000 е.ж. без изградени или частично изградени канализационна мрежа и ПСОВ.** Отпадъчните води ще доведат до натоварване на водоприемника им със замърсители от битов произход, главно биогенни елементи.
- **Замърсяване на почвите от стари складове за препарати за растителна защита** Складовете за пестициди и ПРЗ са потенциални източници на дифузно замърсяване на почвите и повърхностните и подземни води със специфични химични замърсители (приоритетни и опасни вещества отчитайки, че голяма част от тях са неохраняеми и /или са в лошо състояние.

➤ **ЛАНДШАФТ**

Съществуващите екологични проблеми по отношение на ландшафтите, в Западноромански район за Басейново управление са както следва:

- Липса на нормативна база
- Замърсяване на компонентите на ландшафтите
- Промяна на типовете ландшафти
- Нарушаване на ландшафтите
- Визуално-естетически въздействия.

➤ **БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА**

Съществуващите екологични проблеми по отношение на флората са следните: унищожаване на естествената растителност и природните местообитания в защитените територии и защитените зони; Замърсяване и унищожаване на крайречните и водните екосистеми, вследствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води от дейността на различни ПСОВ; замърсяване на природните местообитания, промяна на биоразнообразието в екосистемите, в резултат от земеделски дейности в отделните райони; унищожаване и/или замърсяване на естествена растителност и природни местообитания, вследствие на нерегламентирани горскостопански дейности; промяна в биоразнообразието, унищожаване на естествена растителност и природни местообитания, вследствие на различни природни процеси – наводнения, каламитети, снеголоми, ветровали и др.

Съществуващите екологични проблеми по отношение на фауната, са следните: унищожаване местообитания на животинските видове, промени в екосистемите, в

следствие на различни урбанистични дейности; унищожаването на места за гнездене, храна и почивка на животински видове, интродуциране на не-местни видове, , зауствани от остарелите и амортизирани ПСОВ и канализационните системи зауствани във водните обекти без необходимото пречистване; дифузно замърсяване на местообитанията на видовете, мигриране на замърсителите по хранителните вериги и промяна на биоразнообразието в екосистемите, в резултат от интензивното земеделие.; унищожаване на местообитания на видове, вкл. места за гнездене, в резултат на нерегламентирани горскостопански дейности; унищожаване или намаляване на плътността на популациите, намаляване на видовото разнообразие, безпокоене и прогонване на животни и птици; промяната в биоразнообразието, фрагментация на местообитанията на видовете, вкл. нарушаване на местообитания на застрашени и редки видове, места за гнездене, унищожаване на отделни животни, вследствие извличането на минерали в района на речните басейни; преки въздействия при строителство; промяна в биоразнообразието на крайречните територии, вследствие унищожаване на част от животинските популации, места за гнездене и промяна в състава на екосистемите при наводнения и други природни бедствия; влошаване на условията на живот на хидробионтите поради замърсяване на водните обекти от различни добивни дейности и др.; промяна на биоразнообразието поради хидростроителство и превръщане на водите от течащи в стоящи. Фрагментация на популациите на ендемични видове на Балканския полуостров; унищожаване на местата за размножаване на видове от фауната при корекция на реките; замърсяване на водоемите с инсектициди, използвани за борба с комарите, което въздейства негативно на ихтиофауната.

По-важните екологични проблеми в **защитените територии** са следните: унищожаване и/или замърсяване на естествена растителност и местообитания на видове, вследствие на нерегламентирани горскостопански дейности, добивни дейности от речни корита, и др; промяна в биоразнообразието и унищожаване на естествена растителност, вследствие– наводнения, каламитети, снеголоми, снеговали и др.; замърсяване и унищожаване на крайречните и водните екосистеми, вследствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води от дейността на различни ПСОВ и канализационни системи.; промяна в естественото състояние на биоразнообразието в защитените територии, поради строителство, вкл. хидростроителство, рекреация и др. дейности, свързани с отдиха и туризма.

По важните екологични проблеми в **защитените зони** са анализирани и описани в Доклада за оценка на степента на въздействие на ПУРБ в Западнобеломорски район, който е неразделна част от ДЕО.

➤ **КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**

В района на ПУРБ има обекти на световното културно наследство, национално значими паметници, множество църкви, археологически останки, включително и свързани с

водата съоръжения. Всички тези обекти имат връзка с културните и визуални удобства в района на речния басейн и могат да бъдат определени още и като важни социални и икономически активи. Археологическите останки са чувствителни към промените в качеството на водата, водните нива, замърсяването и използването на химикали при земеползването. Археологическите обекти от национално значение са защитени със закон като описани паметници.

➤ **ОТПАДЪЦИ**

Съществуващи екологични проблеми са:

- наличието на голям брой нерегламентирани сметища;
- нерегламентираното изхвърляне на отпадъци от строителство и разрушаване на неподходящи за целта места, формирайки незаконни сметища по поречието на реките и язовирите
- голяма част от депата не отговарят на изискванията на Наредба № 6/2013г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа, с което се създава опасност за замърсяване на повърхностните и подземни води
- Забавеното изграждане на Регионалните депа за битови отпадъци в Благоевград, Дупница и Разлог е предпоставка за продължаващо замърсяване до изграждането на регионалните съоръжения, което е от своя страна е условие за регултивацията на старите сметища

➤ **МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ**

Проблеми съществуват с материалните активи, прилежащи към водните обекти (хидротехнически съоръжения, преливници, кули, изпускатели, прагове и др.) поради не доброто им техническо състояние, а на някои места с липсата им.

➤ **НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ**

Значими антропогенни замърсявания на водите, които имат отношение към населението и човешкото здраве са:

- **Органично (биогенно) замърсяване** (от градски отпадъчни води, селскостопанска дейност и др.)
- **Други замърсявания** – повишено съдържание на желязо, нитрати, магнезий, в редки случаи манган и пестициди.

Влияние на замърсяването на водите върху здравето на населението

- **Шумът** атакува почти всички органи и системи на човешкия организъм, като се проявява главно в четири насоки:

1. Психологично въздействие: раздразнение, влияние върху работоспособността, въздействие върху речевата разбираемост и умствените способности.
2. Физиологично въздействие
3. Въздействие върху съня – смущаването на нощната почивка не дава възможност за възстановяване на работоспособността и постепенно довежда организма до състояние на преумора.
4. Загуба на слуха в резултат на продължително влияние на шум с висока интензивност.

5. ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021

ЕКОЛОГИЧНА НАСОЧЕНОСТ НА ПУРБ

➤ Повърхностни Води

Екологичната насоченост на проекта за ПУРБ 2016-2021 произтича от заложената главна цел за повърхностните водни тела в ЗБР, насочена към възстановяване и запазване на доброто им състояние.

Проведените конструктивни мероприятия, (в т. ч. прегледът на натиска и въздействието, мониторингът и оценка на състоянието), промените във водното законодателство, както и заложените бъдещи екологосъобразни дейности, произтичащи от актуализацията на целите и разработването на програма от мерки, са насочени към опазване и съхранение на водите и техните качества, подобряване на състоянието и устойчивото използване на водните ресурси.

➤ Подземни води

В проекта на ПУРБ Западнобеломорски район са формулирани цели, в съответствие с разпореджанията на чл.4 на Рамковата директива за водите. Целта е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда. В актуализирания план, програмата от мерки планира конкретни действия, които следва да се предприемат, за да бъдат постигнати поставените екологични цели.

В ПУРБ 2016-2021 е направена оценка на степента на изпълнение на целите от първия план и анализ на причините за непостигането им с оглед на това да бъдат надградени и прецизирани мерките за новия планов период (2016-2021г.).

Най-общо, мерките в разработения каталог са разделени на две основни групи - инвестиционни и меки (оперативни) мерки. Първите са свързани с изграждане, модернизация, реконструкция и поддръжка на инфраструктурни и природни обекти, с цел опазването на околната среда и постигането на екологичните цели. Меките мерки са насочени към осъществяването на контролни дейности и мониторинг върху опазването на околната среда, както и мерки които имат обучителен характер и са свързани с природосъобразно водене на различни дейности.

Актуализираната Програма от мерки от ПУРБ на ЗБР за периода 2016-2021 г. година включва основни мерки (в т.ч. и тези, които не са изпълнени в първия планов период) и допълнителни мерки за случаите, когато цялостното прилагане на основните мерки не е достатъчно за постигане на целта: „добро състояние до 2021г.“

Заложените мерки в ПУРБ 2016-2021 няма да доведат до вероятни значителни въздействия върху трансгранични подземни водни тела.

➤ ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021

Целите за опазване на околната среда **на европейско равнище** са дефинирани в следните основните стратегии, програми и планове:

1. Стратегия „Европа 2020“;
2. Стратегия на ЕС за биологично разнообразие до 2020 г. Стратегически план за биологичното разнообразие 2011г.- 2020 г.
3. План за опазване на водните ресурси на Европа до 2020 г. (Blueprint).
4. Пътна карта за ресурсно ефективна Европа, ЕС
5. Стратегия на ЕС за адаптация към измененията на климата и Бяла Книга за адаптация към климатичните изменения и други.

Целите на опазване на околната среда **на национално ниво** са формулирани приоритетно в следните национални стратегии, програми и планове:

1. Националната програма за развитие: България 2020 г.
2. Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020г.
3. Национален план за опазване на най-значимите влажни зони в България за периода 2013-2022 г.

4. Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г.
5. Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България 2037 г.
6. Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.
7. Актуализиран Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители в България 2012 г. - 2020 г. .
8. Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 – 2020 г.
9. Програма за изграждане на канализационни системи до 2023 г.

Политиката по опазване на водите, начертана в изброените европейски и национални документи кореспондират с целите и приоритетите, заложи в ПУРБ 2016-2021 г. Сравнителният анализ на другите национални стратегии, програми и планове, също показват съответствие, еднопосочност в планирането и припокриване с целите и мерките, разписани в ПУРБ в Западноромоноския басейн.

6. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ, МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ

Оценката на въздействието върху компонентите и факторите на околната среда е разгледана по-подробно в доклада за екологична оценка. За да бъде направена оценка на въздействието в настоящия доклад за екологична оценка е използван матричен подход, като са използвани символи за определяне на степените на значимост на въздействието на ПУРБ 2016-2021г. със следното значение.

Таблица 6.1. Степени на значимост на въздействие на ПУРБ

Оценка	Въздействие
++	Значително положително
+	Незначително положително
0	Няма въздействие
-	Незначително отрицателно
--	Значително отрицателно

?	Няма достатъчно информация, поради ниската степен на подробност на предвижданията
(*)	Допълнителното означение, индикиращо че последствията от въздействието е само по време на реализацията на дейностите или мерките

В използваната матрица за оценка на въздействието по отношение на всеки компонент и фактор на околната среда в доклада за екологична оценка са оценени вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици, които се очакват при реализирането на Програмата от мерки на ПУРБ и нейните предвиждания.

7. МЕРКИТЕ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

Въз основа на резултатите от извършените анализи и оценки на вероятните значителни въздействия върху околната среда в резултат на реализирането на ПУРБ 2016 - 2021 г., в точката са препоръчани мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на Програмата от мерки върху околната среда и човешкото здраве, групирани в мерки за отразяване в окончателния вариант на програмата и мерки за изпълнение при прилагането на програмата.

7.1. МЕРКИ ЗА ОТРЪЗЯВАНЕ В ОКОНАТЕЛНИЯ ВАРИАНТ НА ПУРБ

ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

Въз основа на проучването за вероятните въздействия върху качеството на атмосферния въздух и параметрите на климата вследствие осъществяването на ПоМ на ПУРБ, не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

1. МЯРКА: Въвеждане на условия в разрешителните за спиране производството на хидроенергия при маловодие.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: В дългосрочен аспект гарантирано поддържане и стабилизиране на режима на оттока, подобряване на еко-логичното състояние на повърхностните водни тела, предотвратяване на влошаването на състоянието на водите. Дългосрочен ефект.

2. МЯРКА: Прилагане на екологосъобразни практики, свързани с изграждането на изкуствени или където позволяват условията адаптиране на естествени влажни зони, като подходящ начин за допречистване на отпадъчни води от малки населени места

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Възстановяване на нативните условия на средата и подобряване на състоянието на водите. Дългосрочен ефект.

3. МЯРКА: Прилагане на съвременни технологии и материали (с приоритет на биологично укрепване) при дейности, насочени към укрепване на речните брегове и корита, с цел защита от ерозия.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Запазване в максимална степен на нативните условия на водната среда като местообитание за развитие на биотата. Дългосрочен ефект.

4. МЯРКА: Картиране на миграционните бариери и попълване на липсващите данни за част от речните участъци и изготвяне на график за премахването на нефункциониращите такива.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване на условията на средата, оптимално функциониране на водните екосистеми, благоприятни условия за развитие и размножаване на ихтиофауната. Дългосрочен ефект.

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

1. МЯРКА: Подобряване на концептуалните модели на подземните водни тела

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване планирането на мерките за мониторинг, защита и ползване на ПВТ

2. МЯРКА: Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони неповлияни от черпене – за оценка на средномногогодишното подхранване на подземните води

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване планирането на мерките за мониторинг, защита и ползване на ПВТ

3. МЯРКА: Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Предотвратяване предпоставки за влошаване на състоянието на ПВТ.

4. МЯРКА: Отнемане на издадените разрешителни за водоземане на ПВТ или части от тях, в които е установено трайно понижение на водното ниво.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Предотвратяване предпоставки за влошаване на състоянието на ПВТ.

ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Въз основа на проучването за вероятните въздействия върху земните недра и почвите в следствие осъществяването на ПоМ на ПУРБ, не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

ЛАНДШАФТ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

МЯРКА: Провеждане на мониторинг на биологичното състояние на реките в участъците между водохващанията и съответното хидротехническо съоръжение.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Запазен благоприятен статус на видовете от ихтиофауната

ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ

МЯРКА: Участие чрез подготовка на инструкции и указания при провеждането на ежегодни тренировки и учения за изпълнение на външни аварийни планове от кметовете на общини, на чиято територия са разположени предприятия с висок рисков потенциал.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

7.2. МЕРКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ

ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – атмосферен въздух и климат

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	При изпълнение на всички проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности	Предотвратяване на риска от замърсяване на водите при влошени параметри на качеството на въздушната среда.	Опазване на чистотата на водните тела	Административна

ВОДИ

- Повърхностни води

По отношение на повърхностните води се препоръчват следните мерки за прилагане при изпълнението на ПУРБ:

Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – повърхностни води

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	Провеждане на проучвателен мониторинг за определяне на зони в реки или участъци от реки, които да бъдат защитени от хидроморфологичен натиск, с цел естествено размножаване на рибни видове	Неблагоприятни въздействия върху един от задължителните БЕК - риби.	Създаване на благоприятна среда за развитие на рибните съобщества и подобряване на екологичния статус. Дългосрочен ефект.	Административна

2	Контрол по премахване на нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита, които са причина за влошаване на състоянието на водите.	Регистрирани нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита и временно пресъхнали дерета	Елиминиране на замърсителите и подобряване на състоянието на повърхностните води.	Административна
---	--	--	---	-----------------

- Подземни води

Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – Подземни води

	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1.	При изграждане на съоръжения за мониторинг да се спазва технологията на сондиране, с цел предотвратяване на аварийни ситуации и недопускане на ентуални неблагоприятни въздействия върху земната основа и подземните води.	Предотвратяване на риска от неблагоприятни въздействия върху земната основа и подземните води.	Опазване подземните води	Административна

ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Мерки за съобразяване при прилагането на ПУРБ- почви и земни недра

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
4-	При изпълнение на всички проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да	Предотвратяване на риска от унищожаване на хумусния слой и нарушаването на структурата на	Опазване почвите	Административна

	се поставят условия за опазване и оползотворяване на хумусния слой и максимално използване на излишните земни маси	почвите		
--	--	---------	--	--

ЛАНДШАФТ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФАУНА, ФЛОРА

Мерки за прилагане при изпълнение на ПУРБ-биологично разнообразие, флора и фауна

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	Да се подпомага възстановяването на запасите на редки и застрашени видове, чрез производство и внасяне на зарибителен материал от тези видове, и да се обособят възпроизводствени зони в течащите и стоящите водоеми, в които да се забрани улова.	Запазване числеността на видовете и поддържане на оптимална плътност на популациите.	Запазена численост и плътност на популациите	Инвестиционна

2	Строителните работи на площадките да се извършват извън размножителния сезон, който за повечето животински видове е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство	Опазване на видове от фауната	Запазени популации на видове от фауната	Административна
3	При рекултивационни и озеленителни дейности в районите на строителните площадки, да се използват местни видове, присъщи изцяло на прилежащата или близко разположена естествена територия.	Опазване естественото състояние на насажденията	Положително въздействие върху състоянието на новосъздадените насаждения за тяхната успешна аклиматизация и добро развитие в естествената природна среда.	Административна и инвестиционна

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

Като препоръка при изпълнението на инвестиционните мерки от ПоМ на ПУРБ следва да се има предвид синхронизирането им със Закона за културното наследство.

МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ, КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ

В точката са представени мотивите за избор на алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве.

- „Нулевата алтернатива“ представлява отказ от реализирането на ПУРБ на ЗБР и програмата от мерки към него.
- „Атернатива 1“ е реализирането на ПУРБ на ЗБР и програмата от мерки към него, така както е разписан, без да се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО
- „Алтернатива 2“ е реализирането на ПУРБ на ЗБР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО.

Оценена е т. нар. „нулева алтернатива“, представляваща отказ от реализирането на проекта на ПУРБ за втория планов период. Оценката на „нулева алтернатива“, т.е. отказ от реализирането на ПУРБ 2016-2021 г е направена в т.2.11 на ДЕО, където е анализирано развитието на компонентите и факторите на ОС без прилагането му.

Алтернатива 1, приложима, но с възможност за надграждане и допълване с цел минимизиране на въздействията.

Алтернатива 2 - реализирането на ПУРБ на ЗБР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО е предпочитана и препоръчителна алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве.

9. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БДЗБР

В Таблицата по-долу са предложени необходимите допълнителни мерки за наблюдение и контрол по време на прилагането на План за управление на речните басейни в Западнореломорски район за управление на водите за периода 2016-2021г.

№	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори по прилагане на мярката	Периодичност (срок)	Контролен орган
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
ВОДИ				
I. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1.	Контрол на реконструкцията и модернизацията на водопроводните мрежи и съоръжения за осигуряване на достатъчно количество и с добро качество вода за питейно-битово водоснабдяване на населението и намаляване на загубите на вода.	Изградена нова/подменена водопроводна мрежа – екв. ж.;	Годишно или по утвърден график	ВиК, Общини,
		Дял на населението с обществено водоснабдяване - %;		МРРБ, НСИ, БДЗБР
		Водоизточници от подземни/повърхностни води – бр.;		МЗ, РЗИ
		Загуби по водопреносната мрежа - % общи		БДЗБР
		Дял на населението на режим, общо (% и бр. селища); сезонен - % и бр. селища; целогодишен - % и бр. селища;		НСИ
		Изградени съоръжения за пречистване на питейни води, до постигане на нормирано качество на водата - бр.;		МРРБ, НСИ, БДЗБР
		Дял на обслуженото население от ПСПВ - %		НСИ, МРРБ, БДЗБР
		Степен на пречистване: Едностъпална - брой и капацитет;		
		Двустъпална - брой и капацитет;		

		Изградени нови водоземания, осигуряващи алтернативно и/или допълнително водоснабдяване в райони, в които черпената вода от наличните съоръжения не отговаря на нормативните изисквания, бр.;		
		Изградени/Учредени СОЗ – бр.;		
2	Контрол върху доизграждане на канализационната мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчните води за намаляване на замърсяването от населените места	Изграденост на канализационната мрежа - е.ж.;	Годишно или по утвърден график	МРРБ, Общини, ВиК,
		Ползваемост на канализационната мрежа - е.ж.;		Общини, ВиК,
		Нова канализационна мрежа- е.ж.;		Общини, ВиК,
		Изградени и въведени в експлоатация ГПСОВ - бр. и бр. обслужени е.ж.		РИОСВ, БДЗБР
3	Контрол по въвеждане и използване на водоспестяващи технологии и оборотни цикли в индустрията за намаляване нуждите от вода	Използвано водно количество от индустрията - хил.м ³ /год.;	При необходимост, преди откриване на производствена дейност	Собственик на предприятието,
		Предприятия с модернизация за спестяване на вода - бр;		БДЗБР
		Обучение, кампании, срещи за използване на технологии, изискващи малко вода - бр.		МОСВ, РИОСВ

4	Контрол на изграждане и модернизирание на индустриални ПСОВ с цел намаляване на замърсяването с приоритетни и други замърсяващи вещества от индустрията.	Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела след ЛПСОВ на отделни обекти и предприятия замърсители – м ³ /год;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структура, стопанисваща обекта, БДЗБР
		Годишен товар върху водните тела от заустваните отпадъчни води съгласно изискванията на разрешителните за заустване (съгласно провеждания собствен мониторинг), м ³ /год		РИОСВ, БДЗБР
5	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики.	Животновъдни ферми, прилагащи изискванията на ДЗП извън нитратно уязвими зони (НУЗ) - бр. ферми;	Годишно или по утвърден график	МЗХ,

		<p>Дял на фермите, изпълняващи програмата за предотвратяване и ограничаване на замърсяването в НУЗ - % от общия брой ферми в НУЗ;</p> <p>Използвани неорганични азотни торове - кг/год;</p> <p>Използвани неорганични фосфорни торове - кг/год;</p> <p>Използвани органични торове - кг/ИЗП;</p> <p>Обучение на фермери и кампании- бр.;</p> <p>Преобразувани земеделски земи в трайни или временни затревени площи, дка;</p> <p>Развитие на биологично земеделие - дка/обща обработваема площ;</p> <p>Сертифицирани биологични производители – бр./общ бр. рег. земеделски производители.</p>		<p>Национална служба за растителна защита</p>
б	Контрол на регулирането на водното ниво и подобрения на морфологични изменения	Регулирани водни обеми в комплексните и значими язовири, хил. м ³ /год;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структурата, стопанисваща

		Изградени или реконструирани рибни проходи - бр./год;		обекта, РИОСВ, БДЗБР, МОСВ, ИАРА, ИАГ, Общини
		Залесени речни брегове - км/год;		
		Възстановени стари речни меандри - км/ год;		
		Изградени ХТС за борба с ерозия на бреговете - бр.;		
		Възстановяване и рекултивация на речни корита – км МВЕЦ;		
		Отказани процедури за МВЕЦ - бр.;		
		Изградени ВЕЦ - бр.;		
		Произведена енергия от МВЕЦ, хил. МВт/ ч/г;		
7	Контрол върху провеждане на мониторинг на повърхностните и подземни води и зони за защита на водите за оценка състоянието на водните тела. Разширяване на мрежата за мониторинг с ПВТ, за които има данни за ново точково и/или дифузно замърсяване.	Наблюдавани пунктове от програмите за мониторинг на повърхностни води – бр.;	Годишно или по утвърден график	БДЗБР, РИОСВ, ИАОС
		Извършени анализи за елементите за качество – биологични, физико-химични и хидроморфологични;		

		<p>Наблюдавани пунктове за физикохимично и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води – бр.;</p> <p>Извършени анализи за определяне на химичното и количествено състояние на подземни води - бр.;</p> <p>Извършени оценки за актуализацията на химичното и количествено състояние на подземните води (бр. ВТ в добро състояние, бр. ВТ в лошо състояние, параметри обуславящи лошо състояние) - бр.</p>		
8	<p>Мониторинг на биологичното състояние на повърхностни води, засегнати от действащи ВЕЦ, вкл. в участъците между водохващането и ВЕЦ-а, както и между отделните ВЕЦ-ове, разположени в каскада.</p>	<p>Качество на повърхностните води: химическо и екологично състояние.</p>	<p>Годишно или по утвърден график</p>	<p>РИОСВ, ИАОС</p>

9	Провеждане на периодични обследвания за инвазия на чужди видове, събиране на данни и разработване на планове за действие спрямо разпространението на чужди инвазивни видове	Брой обследвани инвазивни видове; Отклонение на стойностите на показатели за качество, водещо до влошаване на химичното и екологично състояние;	Периодично	МОСВ, БДЗБР , ИАОС, РИОСВ
10	Оценка на ефективността от прилаганите основни и допълващи (допълнителни) мерки	Брой водни тела, достигнали „добро“ състояние.	В средата на плановия период (Междинен преглед) или годишно (при възможност)	МОСВ, ИАОС, БДЗБР
II. ПОДЗЕМНИ ВОДИ				
	1	2	3	4
1	Допълване и разширяване на мрежата за мониторинг на водни тела, за които има установено ново точково и/или дифузно замърсяване или неустановено състояние	Наблюдавани пунктове за качествено и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води — бр.; Анализиране на данните от извършени анализи за определяне на качествено и количествено състояние на подземни води - бр.;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структурата стопанисваща обекта, РИОСВ, БДЗБР , МОСВ
ПОЧВИ				

1	Регистриране на застрашени и засегнати територии от свлачища, срутища, абразия и други, настъпили в следствие на въздействието на водите	Регистрирани свлачища и срутища и други неблагоприятни процеси за една година (бр);	Периодично	МОСВ, Общини
ОТПАДЪЦИ				
1	Намаляване на риска от стари замърсявания	Брой и площ на рекултивираните стари депа (сметища)	Периодично	БДЗБР, РИОСВ ИАОС
2	Осъществяване на наблюдение и контрол на планове за мониторинг на рекултивираните депа (сметища)	брой извършени проверки, брой на несъответствия, брой и резултата от коригиращи действия	Периодично Годишно	БДЗБР РИОСВ ИАОС
3	Осъществяване на наблюдение и контрол на планове за мониторинг на действащите депа за обезвреждане на отпадъци.	брой извършени проверки, брой на несъответствия, брой и резултата от коригиращи действия	Периодично Годишно	БДЗБР РИОСВ ИАОС
БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ				
1	Мониторинг на инвазивни видове	Промяна в екологичното състояние на обследваните територии	Съгласно методика-периодично	ИАОС, МОСВ
2	Обследване на засегнатите и унищожените ЗЗ и ЗТ, в следствие на нерегламетирани с приетите им режим дейности	Брой приети и изпълнени за тяхното отстраняване и/или минимизиране	При необходимост	РИОСВ, МОСВ

3	Оценка на ефективността на приетите мерки за възстановяване на засегнатите и/или унищожените природни местообитания на видовете в 33	Брой и площ на възстановените местообитания	Периодично	РИОСВ, МОСВ
---	--	---	------------	----------------

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докладът за ЕО е оформен като единен документ със съдържание, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС и в съответствие със степента на детайлност на плана, като е съобразен със заключенията и предложенията от доклада за ОС.

На основата на извършената оценка, експертното обобщение е следното:

- Проектът на ПУРБ и програмата от мерки към него са насочени изцяло към опазване качествата на повърхностните и подземни води в района и поддържане и възстановяване на доброто им екологично и химично състояние, както и за съхранение на водните ресурси и балансираното функциониране на водните екосистеми в териториалния обхват на Басейнова дирекция Западнобеломорски район.
- Екологичната насоченост на ПУРБ 2016-2021 е в съответствие с целите при управление на водите, заложи в Директива 200/60/ЕС (РДВ) и се обуславя от целите за опазване на околната среда, насочени към предотвратяване на влошаването и постигане на добро количествено и качествено състояние/потенциал на подземните и повърхностните води
- Анализът на очакваното въздействие на Плана и заложените мерки спрямо „нулевата алтернатива“ показва, че предпочитано от гледна точка на въздействието върху ОС и човешкото здраве е реализирането на алтернатива 2 - реализирането на ПУРБ на ЗБР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО.
- Проектът на ПУРБ и програмата от мерки към него не са в противоречие и са синхронизирани с целите за опазване на околната среда и човешкото здраве, включени в анализирани европейски и национални документи стратегически документи, планове и програми. Това гарантира опазване на водните ресурси, запазване/подобряване качествата на водите и съхранение на водните екосистеми в РБългария.
- Анализът и оценките на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве дават основание да се твърди, че при изпълнението на ПУРБ – Западнобеломорски район и програмата от мерки към него за периода 2016-2021г. не се очакват значителни отрицателни последици, не се значителен отрицателен кумулативен ефект както и значителни трансгранични въздействия върху околната среда и здравето на хората на територията на съседни държави
- На основа на извършения анализ на въздействията върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ПУРБ и програмата от мерки към него, с цел свеждане до минимум на евентуални отрицателни въздействия в ДЕО и ДОСВ са препоръчни мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРБ и мерки за прилагане при изпълнението на ПУРБ

- Препоръчани са индикатори за наблюдение и контрол, чрез които да се получи качествено и количествено проследяване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве по време на прилагането на ПУРБ;

Заклучението на експертите е, че разработения проект на ПУРБ за периода 2016-2021 година и програмата от мерки към него е предпоставка за постигане на интегрирано управление на водите на територията на ЗБР и ще окаже цялостно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.